

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Факультет	Інформаційних технологій та кібербезпеки
Кафедра	Національної безпеки та управління суспільним розвитком
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова компонента освітніх програм першого (бакалаврський) рівня вищої освіти
Рекомендовано для спеціальностей	Для всіх ОПП запроваджених ДУІТЗ
Форма навчання	Денна, заочна

Викладачі

Доценко Тетяна Анатоліївна
docsenko.tatyana@gmail.com

доцент кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком, доктор філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Хаджирадєва Світлана Костянтинівна
sententia.hsk@gmail.com

професор кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком, доктор наук з державного управління, професор

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Дисципліна «Управління змінами та прийняття рішень» рекомендована для здобувачів першого (бакалаврський) рівня вищої освіти за всіма спеціальностями. Заняття проводяться в інтерактивному режимі із застосуваннями сучасних методів, зокрема кейс-стаді, ігрове моделювання тощо.
Мета дисципліни	– формування умінь/навичок управляти змінами (організаційними, груповими, особистісними) та приймати рішення, ґрунтуючись на сучасних теоріях, концепціях, принципах, моделях, технологіях, методах і т. ін.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	– Здатні до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – Здатні здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів в умовах змін із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

	– Здатні готувати та обґрунтовувати проекти рішень та технології їх впровадження.
Результати навчання	Здобувач освіти буде здатний: <ul style="list-style-type: none"> – визначати цілі професійно-кар'єрного розвитку в умовах сучасних викликів глобалізації та інформаційного суспільства; – моделювати процеси професійно-кар'єрного розвитку в різних організаційних системах; – запроваджувати акме-модель особистого професійно-кар'єрного розвитку; – застосовувати копінг-стратегії конкурентної боротьби з опонентами у професійній діяльності; – демонструвати здатність розв'язувати складні, непередбачувані, нестандартні ситуації/конфлікти, які потребують нових стратегічних поведінкових підходів, а також толерантне ставлення до опонентів, дотримання принципів етичної поведінки.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни 6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: лекцій – 20 год.; практичних занять – 46 год.; самостійна робота – 114 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Відповідно до розкладу занять вибіркового компонента освітньої програми

Програма дисципліни

Тема 1.	<p><i>Генеza змін та сучасні концепції управління змінами</i></p> <p>Сутність феномену “зміни”. Теорії інноватики та її сучасні концепції (теорія “великих циклів кон’юнктури” Н. Кондратьєва; “технологічний пат” Г. Менша). Теорії управління змінами (екстерналіська теорія; теорія іманентної зміни; інтегральна теорія; етапи розвитку і кризи зростання організації (за Л. Грейнером); концепція управління життєвим циклом організації І. Адізеса “РАЕІ”; модель контексту і процесу Е. Петтігрю; трьохщабельна (трьохкрокова) модель змін К. Левіна; модель організаційного розвитку Л. Данко; модель планування змін Т. Каммігса і К. Уорлі; послідовність етапів організаційних змін за Коттером; концепції В. Тарасенка “64 стратегіями” в управлінні стратегічними змінами).</p> <p>Особливості застосування загальних методів управління змінами: аутсорсинг, бенчмаркінг. Характеристика сучасних методів управління революційними змінами: даунсайзинг, реінжиніринг, біореінжиніринг. Характеристика сучасних методів управління еволюційними змінами: всебічне управління якістю, лін-продакшн, концепція “6-сигма”.</p>
Тема 2.	<p><i>Технологія управління організаційними змінами</i></p> <p>Організаційні зміни як об’єкт управління. Механізм та методи управління організаційними змінами. Моделі вибору стратегій розвитку організацій на основі таких наукових підходів як: а) системний; б) функціональний (методологія функціонально-ціннісного аналізу); в) структурний (методологія структуризації); г) інтеграційний (методологія трансформацій); д) поведінковий (методологія організаційної поведінки та організаційної культури); е) процесний (методологія реінженірингу); ж) контрольних порівнянь (методологія бічмаркінгу); з) стратегічного (методологія розробки сценарію розвитку організації).</p> <p>Планування організаційних змін. Реалізація плану змін. Мотивація в управлінні змінами. Контроль досягнення цілей змін.</p>

	Управлінські технології, що застосовуються в управлінні змінами (управління за цілями; управління за результатами; управління на базі потреб і інтересів; управління шляхом постійних перевірок і вказівок; управління на основі постійної активізації діяльності персоналу; управління на базі “штучного інтелекту”).
Тема 3.	<i>Управління опором змінам.</i> Чинники опору змінам. Стереотипи опору змінам. Психологічні бар’єри і форми їх прояву. Формування готовності персоналу до змін. Методи подолання опору змінам. Мотивація до змін. Міжособистісна сумісність у процесі групової взаємодії. Модель “аналізу силового поля” К. Левіна. Характеристика концепції організації, що навчається, як провідника змін. Модель конгруентної (узгодженого) організаційної поведінки. Цикл втручання у процес змін. Оцінювання рівня опору змінам.
Тема 4.	<i>Рішення в системі управління</i> Нормативна і описативна теорії прийняття рішень. Закони і закономірності, які впливають на прийняття рішення: загальні закони управління людиною, закони інерційності інтелектуальних біологічних систем, закони зв’язку із зовнішнім середовищем, соціально-психологічні закони. Класики менеджменту про прийняття управлінських рішень. Основні особливості класичних теорій, моделей прийняття рішень: класична модель «економічної людини», концепція обмеженої раціональності Г. Саймона; модель «сміттевої корзини» Джеймса Марча; синоптичний підхід і стратегія локальних збільшень Чарльза Ліндблума; процеси прийняття управлінських рішень і різні варіанти участі в них підлеглих Віктора Врума; процеси прийняття рішень та організаційної поведінки Мішеля Круазье (конфліктно-ігрова концепція організації).
Тема 5.	<i>Прийоми і техніки пошуку альтернативних рішень проблем</i> Основна ідея Г.С. Альтшуллера з теорії розв’язання винахідницьких завдань. Прийоми і техніки пошуку альтернативних рішень проблем – логічні прийоми пошуку альтернативних рішень проблем і творчі техніки. Логічні прийоми пошуку альтернатив: картографування думок; дерево актуальності; мультикарточна техніка; АВС-аналіз; причинно-наслідкова діаграма; техніка сценаріїв. Творчі техніки: мозковий штурм; деструктивно-конструктивний мозковий штурм; метод 635; brainwriting-pool; принцип переформулювання проблеми; бісоціація; синектика (техніка аналогій); «розумові капелюхи» і «розумові стільці»; запитальник Осборна; випадковий вхід, аналіз слів-подразників; концептуальні полиці; морфологічний ящик. Модельовання ігрових ситуацій для обґрунтування рішень. Основні положення теорії ігор. Програти і проаналізувати основні результати найбільш відомих моделей ігор: «Доларовий аукціон»; «Дилема ув’язненого»; «Боротьба чоловіків і жінок».
Тема 6.	<i>Прийняття рішень в умовах невизначеності</i> Прийняття рішень в умовах визначеності та невизначеності. Знаходження рішень в умовах визначеності при множинності цілей. Прийняття рішень в умовах визначеності: метод Сааті, множини Парето, метод рівноцінних обмінів. Математичні методи прийняття рішень: лінійне програмування; задачі теорії масового обслуговування (теорії черг); сітьове планування. Класифікація методів підтримки прийняття рішень в умовах невизначеності. Критерії і методи вибору рішень в умовах невизначеності. Загальна схема прийняття рішень в умовах невизначеності. Стратегії прийняття рішень в умовах невизначеності: правила Вальда максимакс-правило; правило Гурвича; правило Севіджа-Нігай; правило Лапласа; правило Крелль.

Список рекомендованих джерел

- Гречко Т.К., Чернова Л.С. Системний аналіз і прийняття управлінських рішень : Навч.-метод. посіб. Миколаїв : видавець Торубара В.В., 2015. 244 с.
- Катренко А.В., Пасічник В.В. Прийняття рішень: теорія та практика : [підручник] / За наук. ред. В.В. Пасічника. Львів : Новий Світ. 2013. 447 с.
- Управління змінами в публічній сфері : Навч.-метод. посіб. / Авт. кол.: С. К. Хаджирадєва, С. А. Романюк, В. А. Грабовський, І. М. Фищук, Д. М. Букатова]. Київ : НАДУ, 2018. 192 с.

Інформація про консультації

Щопонеділка протягом 2025/2026 н.р. з 11⁰⁰ до 14⁰⁰ год., ауд. 107/а

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	<p><i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати індивідуального завдання – до 40 балів.</i></p> <p>При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</p>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (залік) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.

Умови зарахування пропущених занять: Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії (відповідно до розкладу консультацій викладача).

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.